

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 641)
miljøministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedsfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	N.1	26. februar 1999

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Miljø- og Energiministeriets grundnotat om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv nr. 88/609 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg, KOM (98) 415.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

MILJØstyrelsen 25. februar 1999

Internationalt kontor J.nr. M 1034-0044

mse/6

MEM-0246-MST

Grundnotat om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv nr. 88/609 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg.

KOM (98) 415

—

1. Status

Kommissionen oversendte den 31. august 1998 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget er baseret på traktatens artikel 130 S, stk.1 og skal derfor behandles efter samarbejdsproceduren i artikel 189 C.

Forslaget indgår i grundnotat om Kommissionens Meddelelse om en Fællesskabsstrategi om bekæmpelse af forsurening, som er oversendt Folketingets Europaudvalg den 4. juni 1997. Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. juni, den 10. oktober og den 5. december 1997. Der har ikke tidligere været oversendt særskilt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 11. marts 1999 med henblik på en orienterende drøftelse.

2. Formål og indhold

Kommissionen vedtog i marts 1997 en meddelelse til Rådet og EU-parlamentet om en EF-strategi til bekæmpelse af forsurening i fællesskabet. Som et led i forsuringstrategien indgår en ændring af det eksisterende direktiv om store fyringsanlæg (anlæg med en termisk effekt på 50 MW og derover), da disse anlæg står for 63% af emissionerne af svovldioxid (SO₂) og 21% af emissionerne af nitrogenoxider (NO_x) i E U. Analyser har desuden vist, at begrænsning af emissioner fra nye, store fyringsanlæg i hele EU er et omkostningseffektivt led i forsuringstrategien, og ændringsforslaget udgør derfor en integreret bestanddel af denne strategi.

Ved forslaget skærpes de eksisterende emissionsgrænseværdier og regler for drift og kontrol. Skærpelserne vil ud over at mindske forsurening medvirke til at reducere jordnær ozondannelse, som bl.a. forårsages af NO_x. En reduktion i emissionerne af NO_x og SO₂ vil også minimere eutrofiering og korrosion af bygninger og monumenter. De reducerede emissioner vil endelig medvirke til at nå de luftkvalitetsmål for SO₂, NO_x, støv og ozon, der skal fastlægges i henhold til Rådets direktiv 96/92/EF om vurdering og styring af luftkvalitet.

Det eksisterende direktiv sonderer mellem nye og bestående anlæg, hvor nye anlæg reguleres af egentlige emissionsgrænseværdier for SO₂, NO_x og støv, mens bestående anlæg reguleres af et kvotesystem med kvoter for SO₂ og NO_x.

Formålet med ændringsforslaget er som udgangspunkt at skærpe emissionsgrænseværdierne for den gruppe af nye anlæg, som opnår godkendelse den 1. januar 2000 eller derefter. Der fastsættes i den forbindelse særlige emissionsgrænseværdier for biomasse. Som en væsentlig nyskabelse udvides direktivet til at omfatte gasturbiner. Endelig foretages en generel ajourføring af reglerne om drift og kontrol.

Skærpelse af gældende emissionsgrænseværdier

Røggasafsvovlingssystemerne er blevet betydeligt forbedret indenfor de seneste 10 år, navnlig med hensyn til effektiviteten ved fjernelse af SO₂. Så godt som alle nye fyringsanlæg er endvidere udstyret med anordninger til reduktion af NO_x-emissionen (lowNO_x-brændere), som kan inddrages på projekteringstrinet med relativt lave omkostninger.

De foreslåede skærper består dels i, at emissionsgrænseværdierne mindskes, dels i at grænseværdierne falder med stigende indfyret effekt for anlægget. I store træk halveres emissionsgrænsen for SO₂ for faste og flydende brændsler, mens den er uændret for gasformige brændsler generelt og flydende gas. Skærperen af NO_x-grænseværdierne er mere moderat, men gradueres til gengæld afhængig af anlæggets indfyrede effekt. Støvemissionsgrænseværdierne skærpes kun en anelse og kun for de større anlæg.

Emissionsgrænseværdier for biomasse

De gældende emissionsgrænseværdier for fast brændsel omfatter også biomasse. Ved ændringsforslaget fastsættes specifikke emissionsgrænseværdier for biomasse som brændsel.

Regulering af gasturbiner

Kommissionen anfører, at der har været og fortsat vil være en markant stigning i forbruget af naturgas til elproduktion specielt ved brug af gasturbiner. På denne baggrund foreslås det nuværende direktiv udvidet til at omfatte gasturbiner med undtagelse af gasturbiner på offshoreplatforme.

Ajourføring af drifts- og kontrolreglerne

Ajourføringen af reglerne om drift og kontrol består i:

1. Fremme af kombineret kraftvarmeproduktion (samproduktion) derved, at de kompetente myndigheder skal sørge for, at anlæg, der opnår godkendelse den 1. januar 2000 eller derefter, anvender kombineret kraftvarmeproduktion, hvor det er teknisk og økonomisk gennemførligt, herunder at driftslederen ved projektering undersøger mulighederne for lokalisering i områder, hvor der eksisterer et varmebehov.

2. Opstramning af sikkerhedsprocedurerne derved, at der fastsættes egentlige frister for driftslederens forpligtelser til at handle i forskellige unormale driftssituationer.

3. Skærpet kontrol med anlæggene i form af skærpede midlingsværdier (det tidsrum emissionsgrænseværdierne måles over) for nye anlæg, som opnår

godkendelse den 1. januar 2000 eller senere. Månedsmiddelværdier og 48-timers gennemsnit erstattes af henholdsvis døgn- og timemiddelværdier.

4. Skærpet kontrol i form af udvidelse af kravet om foretagelse af kontinuerlige målinger på nye anlæg ³ 100 MW (mod tidligere > 300 MW) samt på bestående anlæg på ³ 300 MW (mod tidligere intet krav herom).

5. Udvidelse af direktivets indberetningsforpligtelser for såvel nye som bestående anlæg. Driftslederens indberetningsforpligtelser ændres fra at omfatte indberetninger af de samlede årlige emissioner fra nye anlæg af SO₂ og NO_x til at omfatte 1) bestående anlæg, 2) støv og 3) opgørelser over energiforbruget fordelt på de 5 forskellige brændselstyper. Medlemsstaternes indberetningsforpligtelse udvides fra enkeltvise indberetninger af SO₂ og NO_x for raffinaderier og bestående anlæg > 300 MW og samlede indberetninger fra alle øvrige fyringsanlæg til at omfatte enkeltvise indberetninger for samtlige anlæg på 50 MW eller derover.

6. Generel skærpelse af betingelserne for udnyttelse af direktivets undtagelsesbestemmelser.

7. Ajourføring af reglerne for beregning af emissioner fra anlæg, som benytter 2 eller flere brændselstyper (blandede anlæg) derved, at SO₂-emissionsgrænseværdien for raffinaderier med godkendelse den 1. januar 2000 eller senere skærpes.

3. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Ændringsforslaget kræver ikke lovændring. Forslaget ændrer ikke ved den eksisterende kvoteordning, og kvotebekendtgørelsen forbliver derfor uændret, indtil det varslede direktiv om nationale emissionslofter vedtages. Bekendtgørelsen om store fyringsanlæg skal derimod ændres.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Kommissionen har beregnet de forventede omkostninger og fordele ved den foreslåede ændring for perioden 2000-2010. En stor del af omkostningerne indgår som led i den forsøringsbekæmpelsesstrategi, Kommissionen vedtog i 1997, og kan derfor ikke betragtes som ekstraomkostninger. Da der findes tilgængelig, økonomisk overkommelig teknologi til at reducere emissionerne som foreslået, da de skærpede emissionsgrænseværdier kun gælder for nye anlæg, som opnår godkendelse den 1. januar 2000 eller derefter, som kan tage højde for de skærpede emissionsgrænseværdier i projekteringsfasen, samt da udbygningen med decentral kraftvarme i Danmark stort set er afsluttet, forventes det, at omkostningsbyrden for Danmark vil være beskeden. Skærpelse af allerede eksisterende emissionsgrænseværdier får ingen administrative konsekvenser.

Direktivforslagets indførelse af særlige emissionsgrænseværdier for biomasse får heller ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for Danmark, fordi vi allerede har særskilte emissionsgrænseværdier for biomasse.

Direktivforslagets fastsættelse af emissionsgrænseværdier for gastubiner får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for Danmark, da Danmark i bekendtgørelse nr. 720 af 5. oktober 1998 om begrænsning af emission af nitrogenoxider, uforbrændte carbonhydrider og carbonmonooxid fra gasmotorer og gasturbiner har grænseværdier, der svarer til de foreslåede.

Direktivforslagets udvidelse af kravet om foretagelse af kontinuerlige målinger får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for Danmark, fordi det allerede følger af luftvejledningen, at der skal etableres måleudstyr på disse anlæg.

Det vurderes således, at forslaget ikke har væsentlig økonomiske eller administrative konsekvenser for hverken stat, amter og kommuner, erhvervslivet eller forbrugerne.

Beskyttelsesniveau:

Samlet set påvirker ændringsforslaget det danske beskyttelsesniveau positivt, da næsten samtlige emissionsgrænseværdier for nye anlæg skærpes i forhold til det gældende direktiv, og idet hovedparten af emissionsgrænseværdierne i den danske bekendtgørelse om store fyringsanlæg er på niveau med det gældende direktiv.

Dette er tilfældet for så vidt angår nogle af SO₂- grænseværdierne, for støvemissionsgrænseværdierne for fast og flydende brændsel for anlæg med en termisk effekt på over 100 MW, for fyringsanlæg der udelukkende fyrer med halm/flis og for ajourføringen af drifts- og kontrolreglerne

På nogle områder ligger ændringsforslaget på niveau med gældende danske regler i hvilket tilfælde det danske beskyttelsesniveau ikke påvirkes (enkelte af NO_x grænseværdierne, nogle af støvgrænseværdierne samt reguleringen af gasturbiner).

På 2 væsentlige punkter er de gældende danske regler skrappe end ændringsforslaget i hvilket tilfælde direktivforslaget ikke påvirker det danske beskyttelsesniveau, da der er tale om et 130S-direktiv, dvs. minimumsregler (NO_x-grænseværdierne for fast og flydende brændsel og NO_x-grænseværdierne for anlæg der fyrer med biomasse og kul samtidig).

4. Høring

Danske Elværkers Forening (DEF) anfører, at den foreslåede NO_x-emissionsgrænseværdi for biomasse for anlæg, der udelukkende indfyrer halm, bør hæves til

400 mg/Nm³ i overensstemmelse med den tilsvarende nationale grænseværdi. Da det ikke er muligt at montere såkaldt SCR-anlæg, fordi katalysatoren deaktiveres, eksisterer der på nuværende tidspunkt ikke tilgængelig, økonomisk overkommelig teknologi, der kan bringe NO_x-emissionen fra rene halmfyringsanlæg ned til det foreslåede.

Amtsrådsforeningen ønsker bilag IX om metoder til måling af emissioner fastholdt i sin nuværende form for anlæg under 300 MW.

Københavns Kommune, Miljøkontrollen, anfører, at der i direktivforslaget ikke er angivet retningslinier for afrapporteringens frekvens. Der nævnes i artikel 8, 3. afsnit, intet om, hvor mange perioder på maksimalt 10 dage, der må indtræde i løbet af et år, hvor gasfyrede anlæg må overskride emissionsgrænseværdien for SO₂, NO_x og støv ved anvendelse af andet brændsel p&a ring; grund af pludselig afbrydelse i gasforsyningen. I kolde perioder er der ikke naturgas nok til Københavns Kommunes 2 natugasfyrede kraftværker, og det ene anlæg må derfor fyre delvist med reservebrændslet, selvom der ikke er afbrydelse i gasforsyningen. Hvorvidt nye anlæg vil overskride grænseværdierne for SO₂, NO_x og støv ved fyring med reservebrændsel er usikkert. Hvis fyringsanlæg i fremtiden i højere grad baseres på naturgas, som anført af Kommissionen, og der i højere grad skal udbygges med kombineret el- og varmfremstilling, som angivet i direktivets artikel 7, kan der opstå mangelsituationer på naturgas lokalt og måske også regionalt i kolde perioder. Det foreslås derfor at supplere bestemmelsen med "eller på grund af kapacitetsmæssige problemer i gasforsyningen".

EF-specialudvalget for miljø har ligeledes fået forelagt forslaget den 12. februar 1999. Der var ingen særlige bemærkninger.